Æble/PæreNYT

Nr. 13 // 30. maj 2017

FÆLLES

Opbevaring og holdbarhed

- Feromonkapsler til fælder
  Feromonkapsler opbevares bedst i tætlukket originalemballage i fryser eller køleskab og er virksomme i 2 år ved opbevaring ved -25°C. Ved opbevaring f.eks. ved stuetemperatur vil feromonet begynde at fordampe inde i emballagen og når emballagen åbnes vil noget af feromonet fordampe, og kapslen vil følgelig indeholde mindre feromon.
- Isomate CLR feromonforvirring
  Bør opbevares køligt ved ca. 5°C. Produktet er mindst holdbart i 2 år efter produktionsdatoen i den oprindelige pakning, når opbevaret ved en temperatur på 5°C.
- Madex
  Ved opbevaring under 5°C er holdbarheden minimum 2 år fra produktionsdato. Opbevaret i fryseren er holdbarheden flere år fra produktionsdato. Opbevares køligt ved -18°C til +5°C.
- Turex
  For Turex gælder holdbarhed i mindst 2 år. Opbevaring: Opbevares tørt og køligt. Høj luftfugtighed og temperaturer over 30°C vil nedsætte produktets effekt.

INDHOLD:

FÆLLES 1
Opbevaring og holdbarhed 1
Æblevikler 1
Andre viklerarter 2
Gåsebiller 2
Ildsot 3
Vanding 3

KONVENTIONELT 3
Candit – gammelt og nyt 3
Meldug 3
Skurv 4
Væksthæmning 4
Bladgødskning 4
Udtynding 5
Clara Frijs - ekstra gødning 5
Supplerende gødskning i nyplantninger/småtræer 5

ØKOLOGI 6
Meldug 6
Skurv 6
Væksthæmning 6
Bladgødskning 6

Æblevikler. Der har været fangst i sidste uge, og fælderne skal nu tilses regelmæssigt.

Æblevikler

- Der har været fangst af æbleviklere rundt omkring. De foregående år er de første æbleviklere blevet fanget på Fyn 22.-30. maj. Tjek fælderne i egen plantage. **Det er uaktuelt at sprøjte mod æblevikler nu.**
- RIMpro varsler begyndende flyvning af ægglæggende hunner først i juni.
- Madex er førstevalg til bekæmpelse af æblevikler og bruges, når æggene klækker. Bestil Madex hjem og beregn 150-200 ml/ha. Der bruges 50 ml/ha i hver behandling og der behandles ca hver 7. dag i den periode hvor æggene klækker. **Sørg for at have Madex hjemme medio juni.**

<<< Hvis man får leveret Madex uden label er det meget vigtigt, at produktet opbevares i originalæsken, som i så fald vil være påklistret etikette og brugsanvisning.

Andre viklerarter

- Afhængig af lokalitet skal man begynde at hænge feromonfælder for de andre viklerarter op nu.
- Der må ikke lægges kapsler til forskellige arter i samme fældehus. Husk også at hænge fælderne op med mindst 10 meters afstand mellem hver art.

<<< Skarpspidset frugtvikler: Låget på dispenseren (hvid cylinder-formet) for Skarpspidset frugtvikler skal ikke åbnes.

Den voksne gåsebille er ca 1 cm lang med metalgrønt/sort hoved og brunlig krop.

Gåsebiller

Der blev observeret enkelte gåsebiller på Fyn i sidste uge. De tidligere år har billen fløjet den sidste uge af maj/første uge af juni. Billen flyver på lune, solrige dage. Gåsebillen trives primært på lette jordtyper. Ved store populationer kan de voksne biller forvolde alvorlig skade på frugten. Det er sandsynligt, at billen bliver ekstra tiltrukket af frugterne pga. vandindholdet, hvis det er tørt vejr. På lokaliteter med erfaring for at gåsebillen kan være et problem, skal man være opmærksom på angreb det næste stykke tid.

<<< Æbler, som voksne gåsebiller, har spist på. Fotos fra tidligere år.

Ildsot

- Tjørnen blomstrer nu og er let at udpege, hvis man har planer om at rydde dem (eventuelt på et senere tidspunkt) for at komme en smittekilde til ildsot til livs.
- I nyplantninger som blomstrer sent skal man være ekstra opmærksom på faren for ildsot-infektioner under blomstringen.

Ildsot. Tjørnen blomstrer nu.

Vanding

- Når de små frugter er i gang med celledelingen, vil stress betyde at processen går langsommere og dermed bliver der ikke dannet lige så mange celler som i frugter, der ikke mangler noget. Flere celler giver mulighed for en større frugt.
- Vandbehovet er omkring 1-2 liter pr træ pr dag. Den eksakte mængde afhænger blandt andet af vejret, jordtypen, sorten og af vækstniveauet i træerne.
- I Clara Frijs og andre småfaldne sorter bør Watermarks ikke komme over 20 kPa. Bliver værdien højere skal der vandes mere for at være sikker på at få en god frugtkvalitet.
- I nyplantede træer og træer plantet sidste år skal væksten holdes i gang - det er ærgerligt hvis de afslutter væksten på grund af manglende vand eller næring. Watermarks må ikke overstige 10-20 kPa.

KONVENTIONELT

Candit – gammelt og nyt

- Hvis man har gammel Candit stående, hvor der står 3 behandlinger inden 1. juni må man stadig bruge det i henhold til etiketten.
- Den nye Candit har samme registreringsnummer som det gamle Candit, dermed er det uklart hvornår udløbsdatoen er på det gamle Candit.
- Den nye Candit må bruges 1 gang pr sæson og behandlingsfristen er 28 dage før høst.
- Sørg for at holde nyt og gammelt adskilt dvs. lav ikke en strategi, hvor der f.eks. bruges den gamle Candit 3 gange før 1. juni OG den nye Candit 1 gang efter 1. juni.

Meldug

- Ved fortsat lunt og tørt vejr er det stadig meldug-vejr.
- Candit kan med fordel bruges på dunet frugt for at beskytte frugtanlæggene mod infektioner.
- På dunet frugt skal svovl helst undgås, men er der meget meldug, kan man være nødt til at bruge svovl (2 kg/ha). Er det muligt at vælge en dag med lidt lavere temperatur og overskyet vejr, foretrækkes det.

- Normalt ses meldug ikke i pærer, så brug kun svovl/Candit i pærer, hvis der er erfaring for at meldug er et problem i plantagen.
- Fjern meldugskud for at mindske smittetrykket

Skurv

- Der ligger stadig sporer, som udslynges i forbindelse med regnvejr. Det viser både simuleringsprogrammerne og tællingerne på Årslev. Det er derfor uaktuelt at tænke på at reducere på skurv-sprøjtningerne. Ved det næste regnvejr, vil der kunne opstå risiko for skurvinfektion, hvis bladene er våde længe nok.
- Merpan må bruges på dispensation mod frugttrækkræft. Merpan bruges i forkant af regn, når alle blomster i klasen er åbne og under afblomstringen, når kronbladene falder af.
- Merpan vil have sideeffekt mod skurv, så når der behandles med Merpan er det ikke samtidig nødvendigt at bruge andre forebyggende midler mod skurv.
- Difcor: Må tidligst anvendes ved begyndende blomstring (stadium 60). Difcor bruges hvis det er glippet med forebyggende sprøjtning. Temperaturen skal være over 12°C, men **16°C er optimal temperatur.** Midlet bruges max to døgn efter regnvejret begyndte. Det bør altid blandes med et middel med forebyggende virkning. **Difcor har sideeffekt på Stemphylium**.
- Vær opmærksom på følgende begrænsninger i brugen af Difcor:
  Ved 1-2 sprøjtninger under blomstringen må der maksimalt sprøjtes 3 gange pr. vækstsæson. Hvis første sprøjtning udføres efter afslutning af blomstring (stadium 69), må der maksimalt sprøjtes 4 gange pr. vækstsæson, heraf må højest 2 sprøjtninger udføres før fuldt bladdække er opnået, hvilket er når væksten af årsskuddene er afsluttet (normalt midt i juli måned). Enkeltdosis: 0,2 l/ha. Samlet dosis: 0,8 l/ha/år.

Vækshæmning

- Hvor der ikke er meget frugt på, bør væksten ikke fremmes med overdreven vanding eller ekstra gødning. Første skridt er at skrue ned for vandet, hvis skudtilvæksten er for kraftig.
- En let rodbeskæring kan være aktuel, hvis det går for stærkt i træer med meget lidt/ingen frugt på, men udfør ikke så hård en rodbeskæring at væksten går i stå. I så fald er der risiko for genvækst senere på sæsonen.
- Regalis: Hvis der er behandlet med Regalis, så tjek dato for om det er ved at være tid til nummer to behandling nu. På nogle lokaliteter/nogle sorter er det for sent at gå i gang med en første behandling med Regalis nu. Hvad sker der så hvis man behandler med Regalis for sent? Der vil bare ske det, at man ikke får fuldt udbytte af behandlingen sammenlignet med hvis der var sprøjtet tidligere. En behandling nu kan ikke ”krympe” skuddet, blot hæmme den videre skudtilvækst.

Bladgødskning

Vær forsigtig med bladgødskning på dunet frugt, især når temperaturen er over 23°C i plantagen.

Pærer på dunet frugt skiftevis:

- 2 kg urea + 5-7 kg bittersalt + 1 kg Solubor/1 l Bortrac
- 2 kg urea + 0,25 l Mantrac

Æbler på dunet frugt skiftevis:

- 1,5 kg urea + 0,25 l Mantrac
- 1,5 kg urea + 3 kg bittersalt + 1 kg Solubor/1 l Bortrac

Udtynding

- Se tidligere nyhedsbreve for detaljer om udtynding.
- Cerone: Jo længere frugten er i udviklingstrin, jo højere dosering. Det seneste tilladte behandlingstidspunkt er BBCH 72 (frugten max. 20 mm i diameter). I nogle tilfælde kan der være behov for at behandle to gange med Cerone. En behandling nr. 2 er aktuel, hvis første behandling forventes af have utilstrækkelig effekt. Eksempelvis hvis der behandles på begyndende blomstring og så igen på frugtstadiet (20 mm).

Clara Frijs - ekstra gødning

- I parceller med Clara Frijs med stor sætning og/eller svag vækst kan tilføres ekstra N nu.
- Giv hvad der svarer til 15 kg/ha i form af kalksalpeter (100 kg/ha) inden næste regn. Kalksalpeter gives nu hvor frugten er i celledelingsfasen, mens kalisalpeter først gives, når frugten er i cellestrækningsfasen.
- Som gødevanding gives hvad der svarer til 10-15 kg N/ha. Gives som kalksalpeter og/eller som salpetersyre.
- Generelt afhænger behov og mængde af, hvor meget N, der blev givet i forårstildelingen, om der blev suppleret med gødning lige før blomstring, om der er blevet rodbeskåret og af vækstniveauet nu. Også omfanget af frostskade spiller ind. Forventes et kraftigt juni-fald skal holdes igen med gødningen nu. Bladgødsk med urea hvis bladfarven er lys, men der ikke er behov for gødning på jorden.

Supplerende gødskning i nyplantninger/småtræer

Hvis man ønsker at stimulere væksten i nyplantninger/småtræer, som har fået forårstildeling i marts-april samt kalksalpeter i begyndelsen af maj, kan man nu give yderligere hvad der svarer til 20-25 gram pr træ (60-70 kg/ha lagt i rækken) af **kalk**salpeter. Behovet skal ses i forhold til hvor meget N, der blev tilført tidligere i år og om der eventuelt er blevet tilført organisk materiale.

ØKOLOGI

Meldug

Ved fortsat lunt og tørt vejr er det stadig meldug-vejr.

På dunet frugt kan svovl give skrub, men er der meget meldug eller skurvvejr, så vælg hvis det er muligt, bekæmpelse en dag med lidt lavere temperatur og overskyet vejr.

Fjern meldugskud for at mindske smittetrykket.

Skurv

Der ligger stadig sporer, som udslynges i forbindelse med regnvejr. Det viser både simuleringsprogrammerne og tællingerne på Årslev. Det er derfor uaktuelt at tænke på at reducere på skurv-sprøjtningerne. Ved det næste regnvejr, vil der kunne opstå risiko for skurvinfektion, hvis bladene er våde længe nok.

Væksthæmning

Hvor der ikke er meget frugt på, bør væksten ikke fremmes med overdreven vanding eller ekstra gødning. Første skridt er at skrue ned for vandet, hvis skudtilvæksten er for kraftig.

En let rodbeskæring kan være aktuel, hvis det går for stærkt i træer med meget lidt/ingen frugt på, men udfør ikke så hård en rodbeskæring at væksten går i stå. I så fald er der risiko for genvækst senere på sæsonen.

Bladgødskning

Vær forsigtig med bladgødskning på dunet frugt, især når temperaturen er over 23°C i plantagen.

REDAKTØRER

Maya Bojesen
Tlf: 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk

GartneriRådgivningen tager forbehold for tastefejl og lignende. Nyhedsbrevet må ikke videresendes. GartneriRådgivningen har copyright på billederne